

Gremmeniella abietina (EPPO-code: GREMAB)

Naaldhoutzwermkommetje (Brunchorstia disease (EU), Scleroderris canker (USA), Canker of conifers, Dieback of pine, Shoot blight of pine)

Type organisme: Schimmel
Status: EU-status: PZ organisme; aanwezig in Nederland

1. Waardplanten

PZ-status op: zie [Register beschermde gebieden](#) voor welke landen deze status geldt, en voor welke producten bijzondere eisen gelden.

Abies, *Picea* en *Pinus* zijn de belangrijkste waardplanten. Op *Larix* en *Pseudotsuga menziesii* treedt de ziekte minder vaak op. Klik [hier](#) voor een actueel overzicht van alle waardplanten. Houd er rekening mee dat er mogelijk nog andere waardplanten zijn.

2. Symptomen

- Knoppen: bruine dode plekken aan de binnenkant van de basis. Aangetaste knoppen lopen slecht uit.
- Naalden: nieuwe naalden verkleuren oranje-bruin, beginnend vanuit de basis. Naalden vallen uit en de scheut sterft.
- Takken: afgestorven takken van *Pinus* zaailingen hebben onder de schors een karakteristieke groenverkleuring.
- Donkerbruine tot zwarte stipjes (kleiner dan 1 mm) in groepjes op naalden, stengel en/of knop. Dit zijn de vruchtlichamen.
- Ook kankers komen voor, voornamelijk op de takken, en veel minder op de stam.

Naaldverkleuring door *Gremmeniella abietina*.
© Canadian Forest Service, Laurentian Forestry Centre, St. Foy, Quebec.

Naaldaantasting door *Gremmeniella abietina*, beginnend vanuit de basis. © USDA Forest Service - North Central Research Station, USDA Forest Service, Bugwood.org

Uitscheiding van hars en verkleuring van de naaldbasis door *Gremmeniella abietina*.
© Canadian Forest Service, Laurentian Forestry Centre, St. Foy, Quebec.

Afgestorven groeipunten door *Gremmeniella abietina*. © Andrej Kunca, National Forest Centre - Slovakia, Bugwood.org

Bruine vruchtlichamen van *Gremmeniella abietina* (ca. 1 mm groot) op takje (waar naalden zijn afgevallen) © Canadian Forest Service, Laurentian Forestry Centre, St. Foy, Quebec.

Zwarte vruchtlichamen van *Gremmeniella abietina* (ca. 1 mm groot) op takje (waar naalden zijn afgevallen) © Petr Kapitola, Central Institute for Supervising and Testing in Agriculture, Bugwood.org

Afgestorven knop met zwarte vruchtlichamen.
© Petr Kapitola, Central Institute for
Supervising and Testing in Agriculture,
Bugwood.org

Knopaantasting met bruine dode plekken
binnenin aan de basis van de knop door
Gremmeniella abietina. © Biologische
Bundesanstalt für Land- und Forstwirtschaft ,
Bugwood.org

3. Waarnemen

Wanneer en hoe waar te nemen

Symptomen zijn het hele jaar waar te nemen. Witte uitscheiding aan de knoppen in de winter zijn soms de eerste tekenen van infectie. Zie verder bij symptomen.

Waar komt het organisme voor

Klik [hier](#) voor een actueel overzicht waar het organisme voorkomt. Hou er rekening mee, dat ze mogelijk ook nog in andere landen voorkomt.

Soorten die erop lijken

Er zijn verschillende andere schimmelsoorten die vergelijkbare verkleuring van de naalden veroorzaken:

- *Diplodia sapinea* veroorzaakt ook verkleuring van de naalden, maar maakt ook vaak vele kleine zwarte vruchtlichamen ("gemalen zwarte peper") op de naalden en schubben van de kegels. Deze vruchtlichamen zijn kleiner dan bij *G. abietina* en nooit bruin.
- *Ramichloridium pini* geeft alleen verkleuring van naalden van het huidige groeiseizoen.
- *Botrytis*-soorten veroorzaken grijze schimmeldraden over de aangetaste delen van de plant.
- [Fusarium circinatum](#) tast niet alleen nieuwe naalden aan, maar ook de oudere, en vormt geen vruchtlichamen op de boom. Geeft vaak ook hars-uitscheiding.

Ook aantasting door insecten kan bij *Pinus* verkleuring van naalden geven (*Tomicus piniperda*) of harsuitscheiding (andere schorskevers). Aantasting door deze insecten is te herkennen doordat er gangetjes in de scheuten, naalden, stam of takken zitten, of een gangenstelsel onder de schors.

4. Wat te doen?

Melden bij (vermoeden van) vondst

Dit organisme heeft een PZ-status; ze hoeft niet gemeld bij uw keuringsdienst. Zolang u dit organisme of symptomen ervan in uw teelt waarneemt of vermoedt, mag u alleen een plantenpaspoort zonder betreffende PZ-code afgeven. U mag zelfstandig een behandeling uitvoeren tegen dit organisme.

Voorkomen van verdere verspreiding en bestrijding

U mag de gebruikelijke handelingen en behandelingen uitvoeren met middelen die voor betreffende doeleinden zijn toegelaten. Probeer eventueel besmette planten fysiek gescheiden te houden van andere planten.

5. Meer informatie

Meer informatie kunt u vinden op:

- Informatie [EPPO](#)
- Informatie [Canada](#)

6. Opmerkingen/aanvullingen

Heeft u een vraag, opmerking of aanvulling over deze informatie, stuur deze dan naar het [Klantcontactcentrum van de NVWA](#).